Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan stass BZK
Van DGOO

Directoraat Generaal Overheidsorganisaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon
10.2e
[redacted]

Datum
25 juni 2018

Kenmerk
2018-0000475188

nota

Nota bij brieven aan TK en EK over BNC-fiche identiteitskaarten

Met opmerkingen [SM1]: 25/6 10.2e

Aanleiding/probleemstelling

Donderdag 28 juni a.s. vindt een AO plaats met de Tweede Kamer over het BNC fiche over de EU-verordening inzake vingerafdrukken. De Tweede Kamer heeft eerder een behandelvoorbehoud gemaakt voor deze verordening. De Eerste Kamer heeft u om een brief verzocht over de rechtsgrondslag van de verordening. In bijgaande brieven geeft u de Tweede Kamer een update over de stand van zaken van de onderhandelingen en geeft u aan de Eerste Kamer een reactie op hun vragen over de rechtsgrondslag.

Gelet op het gepland AO op 28 juni wordt u geadviseerd de brieven dinsdag 26 juni te versturen.

Advies/actie

U wordt geadviseerd in te stemmen met beide brieven en deze te ondertekenen

Betrokken BZK onderdelen

CZW

Toelichting

De Eerste Kamer heeft u om een reactie gevraagd[1] op de rechtsgrondslag die is gekozen voor de verordening over vingerafdrukken[2]. In de reactie geeft u aan de twijfels te delen en dat deze na nadere toelichting in de Raadswerkgroep niet zijn weggenomen. Gelet op het ontbreken van steun van andere lidstaten, concludeert u dat verder aandringen op aanpassing contraproductief kan zijn. De inhoud van deze brief is afgestemd met het ministerie van Buitenlandse Zaken, de afdeling voor Europees recht, en met de PV-EU in Brussel.

Tevens is bijgevoegd een brief aan de Tweede Kamer waarin u in gaat op de voorgang van de onderhandelingen in Brussel gelet op het door de Tweede Kamer gemaakte behandelingsvoorbehoud. U meldt daarin oa dat de uitfaseringstermijn voor kaarten die niet voldoen is opgerekt naar 10 jaar waardoor deze samenvalt met de natuurlijke vervanging. De implementatiekosten zullen hierdoor beperkt zijn (in het fiche waren deze kosten nog geschat op circa € 250 miljoen). Ook gaat u in op de twijfel rondom de rechtsgrondslag en concludeert u dat gelet op

[1] Kamerstuk 163018u (bijgevoegd)
[2] COM(2018)212

het ontbreken van steun van andere lidstaten, verder aandringen op aanpassing contraproductief kan zijn.

Politieke context

De Eerste Kamer is mogelijk vooral kritisch vanuit een puur juridische invalshoek. Daarnaast zal ook hier zeker meespelen dat diverse partijen kritisch staan ten opzichte van het opnemen van vingerafdrukken en de alternatieve grondslag unanimiteit vereist waardoor de mogelijkheden om dit tegen te houden groter zijn. Ook EU-kritische partijen zullen voorstander zijn van de andere grondslag omdat dit de positie van Nederland versterkt.
Ook in de Tweede Kamer zal de positie van de meeste partijen kritisch zijn, zowel vanuit het perspectief dat de verordening te veel bemoeienis van Europa betekent (oa Middendorp VVD, PVV en SP). De verwachting is dat D66, CU en GL (net als SP) vooral kritisch zullen zijn op het opnemen van vingerafdrukken vanwege de risico's hiervan voor de bescherming van persoonsgegevens.

Communicatie

Er is geen noodzaak een apart persbericht uit te brengen. De verwachting is wel dat de brieven door de media in de voorbereiding naar het AO zullen worden opgepakt. Communicatie is gevraagd om woensdag en donderdag nog een aanvullende mediascan te doen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan stass BZK
Van DGOO

Directoraat Generaal Overheidsorganisaties
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon
10.2e

Datum
25 juni 2018

Kenmerk
2018-0000474712

nota

AO BNC fiche verordening biometrie op identiteitskaarten

Aanleiding/probleemstelling

Op donderdag 28 juni a.s. heeft u van 11 tot 12 uur een AO met de Tweede Kamer over het BNC-fiche "EU-verordening inzake identiteitskaarten en verblijfsdocumenten". Het AO zal zich vooral richten op de vingerafdrukken die verplicht worden en op de rechtsgrondslag (al dan niet unanimiteit). Bijgaand treft u het dossier aan voor dit AO. Het voorbereidend gesprek met u vindt plaats dinsdag 26 juni a.s. om 17.00 uur.

Advies/actie

Kennisnemen van het dossier

Betrokken BZK onderdelen

DGOO/DIO/ID, CZW en RvIG

Toel chting

Algemeen

In het dossier treft u ter voorbereiding op het AO aan:

- Convocatie
- Spreektekst
- Factsheets
- Mediascan

Bij PBA ligt voor u een apart dossier met alle geagendeerde en achtergrondstukken t.w. BNC-fiche, de twee aanvullende Kamerbrieven over grondslag (aan EK) en voortgang onderhandelingen (aan TK), de voorgestelde verordening (met aanpassingen) en de door de Commissie gemaakt impactanalyse. De factsheets kunt u tijdens het AO gebruiken om vragen te beantwoorden. Vóór het AO worden tevens concept QenA's voorbereid op te verwachten vragen.

Tijdens het AO nemen aan de tafel ter ondersteuning van u plaats:

10.2e

Een medewerker van het ministerie van Buitenlandse Zaken, gespecialiseerd in Europees recht, luistert mee en is telefonisch en via de mail bereikbaar om evt. specialistische vragen over de rechtsgrondslag te beantwoorden.

Geagendeerd zijn het BNC fiche en uw aanvullende brief (dinsdag as te versturen over de voorgang van de onderhandelingen en de rechtsgrondslag.

Het BNC-fiche (positie tav verordening d.d.

- Het kabinet ondersteunt het doel van de verordening: veiliger identiteits- en verblijfsdocumenten;
- Het uitfaseren van documenten die niet aan de ICAO normen voldoen, moet snel gebeuren;
- Nederland voldoet al aan de ICAO-normen;
- Het plaatsen van vingerafdrukken om deze aan de grens te kunnen uitlezen is disproportioneel gelet op de kosten voor voortijdige vervanging, het feit dat de vingerafdrukken op paspoorten tot op heden niet worden uitgelezen en de risico's die op het punt van gegevens-bescherming vastzitten aan het opnemen van vingerafdrukken;
- De inschatting is dat de andere lidstaten de NL bezwaren tegen het opnemen van vingerafdrukken niet zullen delen;
- De verordening regelt uitfasering van documenten die niet voldoen binnen 5 jaar. Gelet op de geldigheidsduur van 10 jaar en het aantal in omloop zijnde documenten, kunnen de kosten voor vervanging oplopen tot circa € 250 miljoen.

TK-brief (voorgang) d.d. 26 juni

- De Commissie heeft inmiddels een aantal aanpassingen voorgesteld: de voornaamste is een implementatietermijn van 2 jaar en een uitfaseringstermijn 10 jaar;
- De lidstaten geven aan dat hiermee de voornaamste bezwaren zijn weggenomen;
- Voor Nederland is hiermee het financiële bezwaar weggevallen;
- De twijfels over de grondslag blijven, echter Nederland staat hierin alleen;
- Verder aandringen op aanpassing van de rechtsgrondslag zal weinig effect hebben en de effectiviteit van NL in de onderhandelingen mogelijk schaden
- Nederland zal uiteindelijk de afweging moeten maken of de twijfels over de rechtsgrond, in combinatie met de vraagtekens rondom de proportionaliteit van het opnemen van vingerafdrukken voldoende reden zijn om tegen deze verordening te zijn.
- Nederland is immers ook voorstander van effectieve maatregelen die Europa veiliger maken.

EK-brief (grondslag) d.d. 26 juni (bijlage bij de TK-brief)

- Kabinet deelt twijfels bij rechtsgrondslag
- Dit is opgebracht in Raadswerkgroep Brussel, twijfels worden niet gedeeld
- Men is voor grondslag gebaseerd op vrij verkeer omdat:
    - deze volgt uit richtlijn vrij verkeer
    - de door Nederland gesuggereerd grondslag slechts een restbepaling is die pas aan de orde komt als er geen andere bepaling is

- de gesuggereerde grondslag bepaalde landen zoals VK, Ierland en Denemarken bij voorbaat uitsluit.

- Voor het verdere proces zelfde lijn als TK brief.

11.1

Communicatie

Er is in de media niet heel veel aandacht geweest voor het onderwerp. De Telegraaf en enkele andere media hebben gemeld dat er een verordening komt die vingerafdrukken op de identiteitskaart verplicht en hebben de terughoudendheid van het kabinet op dit punt gesignaleerd. In het dossier is een quickscan opgenomen uitgevoerd door Communicatie

[redacted]

280108
12/7

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris BZK
Van DGOO

dIO/ID
Contactpersoon
[redacted]

Datum
11 juli 2018
Kenmerk
2018-0000613305

nota

Nota bij Kamerbrief Voortgang EU Verordening biometrie op identiteitskaarten

Aanleiding/probleemstelling

[redacted] 12/7 [redacted]

U heeft toegezegd de Kamer te informeren voor en na bijeenkomsten van de EU Raadswerkgroep Grenzen (waar de Verordening biometrie op identiteitskaarten behandeld wordt). Bijgaande Kamerbrief dient ter informatie voorafgaand.

Advies/actie
Instemmen met bijgaande Kamerbrief.

Betrokken BZK onderdelen
BZK/DIO, RvIG, CZW

Toelichting
De eerstvolgende raadswerkgroep vindt plaats op 16 juli. Op 10 juli zijn de nieuwe compromisteksten gedeeld met de lidstaten. Hierin staan enkele nieuwe zaken. De inzet van Nederland in de raadswerkgroep en de inhoud van bijgaande brief is interdepartementaal afgestemd met JenV en BZ. De in de brief genoemde zaken zijn mogelijk nog in het voordeel van Nederland te beïnvloeden. Het meest relevant achten wij het aspect van live-capture.

In eerdere bijeenkomsten werd gesproken over live-capture als verplichting. In de laatste raadswerkgroep deden de commissie en voorzitter een stap terug en gaven aan dat lidstaten ook in de toekomst nog kunnen kiezen dat burgers met pasfoto's op print naar de uitgevende instantie kunnen. Gezichtsopnamen zijn op deze manier te manipuleren. Live-capture betekent opname ter plaatse of zo mogelijk eerder via een geautoriseerde fotograaf. Hierdoor kan de kwaliteit en authenticiteit van de opname beter gegarandeerd worden.

[redacted]

De Verordening ziet ook op verblijfsdocumenten. JenV levert daar een bijdrage voor in de raadswerkgroep, deze zijn niet in de brief meegenomen omdat deze zaken vallen onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van JenV.

Politieke context
De Kamer is zeer kritisch op de verplichting van vingerafdrukken. Echter de Commissie zal onder geen beding van deze verplichting afzien.

Communicatie
Geen voorzien.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris BZK
Van 10.2e

DG Overheidsorganisatie
Ministerie BZK

Contactpersoon
10.2e

Datum
6 september 2018

Kenmerk
2018-0000730819

nota

VAO Verordening Biometrie op Identiteitskaarten

Aanleiding/probleemstelling

In het AO *BNC Fiche biometrie op identiteitskaarten* van 28 juni jongstleden kondigde mevrouw Den Boer (D66) aan een motie te willen indienen. Het daarvoor geplande VAO van 5 juli ging niet door. Inmiddels is bekend dat het VAO op 13 september zal plaatsvinden.

Advies/actie

- U wordt geadviseerd kennis te nemen van het dossier.
- U wordt geadviseerd beide moties te ontraden.

Met opmerkingen [HDt1]: 6/9 DtH zie opm. Vrijdag 7/9 graag format moties invullen en toevoegen aan dossier. Ook graag aandacht voor kleine kwaliteit.

NB: neem aan dat document 8 geen actiedocument is (gelet op datum).

Met opmerkingen [VA2R1]: Document 8 heeft zelfde datum als deze nota omdat het VAO verschoven is. Is nog steeds een actiedocument. Begreep van 10.2 dat besproken was dat onderwerp als aparte nota voor te leggen ipv samen te voegen in deze nota.

Betrokken BZK onderdelen

DIO/identiteit, afdeling BZK PVEU Brussel

Toelichting

In het AO *BNC Fiche: Biometrie op Identiteitskaarten* heeft het lid Den Boer herhaaldelijk opgeroepen tot het opstarten van een lobby tegen vingerafdrukken. Zij heeft hiervoor twee moties voorbereid. In de eerste motie verzoekt zij het privacy aspect bij elke onderhandeling te benoemen en de Kamer daarover te rapporteren. In haar tweede motie wil zij graag dat Nederland met betrekking tot het privacy aspect van vingerafdrukken actief medestanders gaat zoeken. Ook verzoekt deze motie tot het niet instemmen met de Verordening zolang deze vingerafdrukken bevat. Beide moties zijn aan het dossier toegevoegd. Wij adviseren beide moties te ontraden.

De eerste motie dient ontraden te worden omdat deze motie vraagt te rapporteren over een specifiek onderwerp uit de onderhandelingen en de posities die lidstaten daarop innemen. Posities van lidstaten zijn niet openbaar.[1] Er is reeds toegezegd te rapporteren over de onderhandelingen in meer algemene zin.

De tweede motie dient ontraden te worden omdat deze de Nederlandse onderhandelingspositie ondermijnt. Het standpunt van Nederland moet niet vooraf vaststaan, anders is er niets meer om over te onderhandelen. Er zijn nog diverse zaken die nog in het voordeel van Nederland zijn te bespreken, zoals de voorwaarden voor uitzondering op de verplichting van vingerafdrukken, de inzet op live-capture en de geldigheidsduur van tijdelijke documenten.

[1] Reglement van orde van de Raad, bijlage II, art. 11

In de laatste Raadswerkgroep hebben meerdere lidstaten vragen gesteld over de proportionaliteit van vingerafdrukken op identiteitskaarten. Ook heeft gedurende de zomer de EDPS (het Europese privacy orgaan) zich negatief uitgesproken over de proportionaliteit van de verplichte vingerafdrukken (zie hiervoor de fact sheets). Hierdoor is er een kans ontstaan dat er toch een blokkerende minderheid kan ontstaan. Nederland zal zich gaan inzetten meer lidstaten te laten nadenken over de proportionaliteit. De motie dient nog steeds ontraden te worden omdat, zoals reeds aangegeven deze ook de positie van Nederland vooraf vastzet, wat de onderhandelingspositie ondermijnt.

In beide moties wordt door lid Den Boer overwogen '*dat deze maatregel disproportioneel is, aangezien het een forse inbreuk betekent op de privacy van mensen en daarbij het beoogde doel (het controleren van deze vingerafdrukken aan de grens) amper kan worden behaald nu de overgrote meerderheid van lidstaten, waaronder ook Nederland, deze vingerafdrukken op paspoorten nu niet kan uitlezen*'
Mevrouw Den Boer heeft op dit laatste punt gelijk. Vingerafdrukken worden op het moment niet uitgelezen aan de grens, in tegenstelling tot wat u heeft aangegeven bij het AO. Er wordt wel naartoe gewerkt. Zie bijgevoegde nota en de factsheets voor uitleg.

Voor verdere achtergrond is aan het dossier toegevoegd:
- De sprekerslijst
- Beide moties van D66
- Kort verslag van het AO (dd. 28-06-18)
- De brief aan de Tweede Kamer over de voortgang van de onderhandelingen
- De brief van de Tweede Kamer aangaande beëindiging behandelvoorbehoud
- Factsheets over de onderhandelingen en vingerafdrukken
- Nota over het uitlezen van vingerafdrukken aan de grens.

Communicatie
Geen actieve communicatie is gepland

FACTSHEET ONDERHANDELINGEN

Positie lidstaten vingerafdrukken

- Bij de start zijn praktisch alle lidstaten positief geweest over het verhogen de van veiligheidsnormen en de verplichting van vingerafdrukken. Privacy issues zijn alleen door Nederland aangekaart.
- Reden hiervoor kan zijn dat de bespreking plaatsvindt in de raadswerkgroep grenzen
- Bij de laatste bijeenkomsten hebben enkele lidstaten zich negatief uitgesproken over de proportionaliteit van vingerafdrukken
- Met nog één grote lidstaat zou een blokkerende minderheid gevormd kunnen worden.
- Nederland zal met de kritische lidstaten op zoek gaan of deze lidstaat gevonden kan worden.

Tot dusver

- Op 17 april publiceerde de Europese Commissie een nieuwe verordening inzake identiteitskaarten en verblijfsdocumenten
- Op 4 mei was de eerste bespreking in de Raadswerkgroep Grenzen
- De meeste lidstaten hadden op dat moment nog geen instructies
- Nederland heeft daar aangegeven voorstander te zijn van het uitfaseren van zwakke kaarten, maar kritisch te zijn op de verplichting van vingerafdrukken
- Op 9 mei stuurt de Eerste Kamer mij het verzoek om een toelichting op de gekozen rechtsgrondslag
- Op 29 mei was de tweede bespreking in de raadswerkgroep Grenzen
- Nederland heeft daar vragen gesteld over de rechtsgrondslag en de proportionaliteit van vingerafdrukken
- Op 20 juni heeft het voorzitterschap nieuwe compromisteksten aangeleverd
- Op 26 juni is in de Raadswerkgroep grenzen gemeld dat het Nederlands parlement een behandelvoorbehoud heeft geplaatst.
- Op 26 juni heb ik uw Kamer en de Eerste Kamer op de hoogte gebracht over de vorderingen en de rechtsgrondslag.

Hierna

- De compromisteksten hebben veel zorgen bij lidstaten weggenomen
- Er zullen niet veel onderhandelingen meer nodig zijn voor de Commissie tevreden is.
- De volgende bespreking in de Raadswerkgroep Grenzen is op 14 september, dit is de laatste Raadswerkgroep waar dit onderwerp wordt behandeld.
- Na 14 september worden de onderhandelingen voortgezet in een Radengroep.
- De eerste Radengroep is voorzien begin oktober. De frequentie zal vervolgens tweewekelijks zijn. VZ mikt op het bereiken van een algemene oriëntatie/raadspositie in december.
- Daarnaast ligt de verordening ook in het Europees Parlement. Het EP zal naar verwachting ook zijn positie bepalen in december.
- Daar is inmiddels een rapporteur aangewezen (Deprez (BEL, ALDE))
- Deze zal worden besproken in de LIBE (Civil Liberties, Justice and Home Affairs) commissie van het EP
- Nadat ook het Parlement tot een oordeel over de verordening is gekomen, volgt de zogenaamde trialoog tussen Commissie, Raad en Parlement
- Zodra er overeenstemming is, kan de verordening worden vastgesteld.

FACTSHEET NIET UITLEZEN VINGERAFDRUKKEN

Uitlezen vingerafdrukken op paspoort

- De vingerafdrukken op paspoorten worden in Nederland nog niet uitgelezen
- De vingerafdrukken zijn beveiligd opgeslagen op de chip van het paspoort zodat deze niet in onbevoegde handen kunnen komen.
- Alleen met een certificaat (sleutel) kan de vingerafdruk uitgelezen worden.
- In de verordening is geregeld dat lidstaten onderling de certificaten moeten uitwisselen om de versleuteld opgeslagen vingerafdrukken uit te kunnen lezen aan de grenzen
- Stass BZK is verantwoordelijk om deze certificaten voor het Nederlandse paspoort te verstrekken.
- De Europese Commissie heeft daarbij normen gesteld voor de wijze waarop de certificaten tussen alle lidstaten (bilateraal) worden uitgewisseld
- Deze normen maken dat het proces van uitwisselen van certificaten tussen lidstaten gevoelig en tijdrovend is.
- Pas als een lidstaat aan deze normen voldoet, zal Nederland certificaten uitwisselen
- Tot op heden zijn er slechts enkele lidstaten die de certificaten kunnen uitwisselen. Of zij ook daadwerkelijk vingerafdrukken uitlezen is mij niet bekend
- Wel zijn er enkele landen, waaronder Duitsland en Frankrijk die de vingerafdrukken van eigen onderdanen bij grenspassage uitlezen
- Nederland moet het onderzoek dat aantoont dat het voldoet aan de normen nog uitvoeren
- Nederland wisselt daarom nog geen certificaten uit met andere landen.
- Inmiddels is Nederland wel gereed om evt. verzoeken die aan de gestelde eisen voldoen, te ontvangen. Verzoeken die voldoen zijn tot op heden nog niet ontvangen.
- De Europese Commissie heeft sindsdien meermalen oa in de nasleep van de verschillende terroristische aanslagen de afgelopen jaren de lidstaten opgeroepen werk te maken van de controle van vingerafdrukken aan de grens

FACTSHEET GESCHIEDENIS VINGERAFDRUKKEN ID-KAART

Geschiedenis Vingerafdrukken op de identiteitskaart

- In 2009 werden ook vingerafdrukken op de chip van reisdocumenten verplicht, deze zouden versleuteld worden opgeslagen om deze bij grenscontroles uit te kunnen lezen.
- Nederland heeft deze verplichting in 2011 geïmplementeerd.
- Deze stap is o.a. in Nederland vanaf 2011 juridisch aangevochten door meerdere burgers en privacy organisaties.
- In 2012 besloot het toenmalige kabinet dat het niet langer wenselijk was vingerafdrukken af te nemen voor identiteitskaarten. Tevens werd op dat moment besloten de vingerafdrukken niet in een (centrale) database op te slaan.
- De daarvoor noodzakelijke wijziging van de Paspoortwet (waarbij identiteitskaarten niet langer als reisdocumenten werden bestempeld) trad in 2014 in werking.
- In 2014 heeft de Tweede Kamer de motie-Heijnen aangenomen over het op Europees niveau aankaarten van nut en de noodzaak van vingerafdrukken op het paspoort
- Op Europees niveau bleek hiervoor geen enkele steun
- In 2016 heeft de Raad van State uiteindelijk uitspraak gedaan in de eerder gestarte rechtszaken tegen de opname van vingerafdrukken
- Dit duurde lang omdat deze zaken zijn voorgelegd aan het Hof van Justitie in Luxemburg. Die oordeelde dat het opnemen van vingerafdrukken geoorloofd was. Tevens bleek daarbij dat Nederland abusievelijk de verordening had toegepast op identiteitskaarten.
- De Raad van State stelde vervolgens de appelanten tegen het opnemen van vingerafdrukken op identiteitskaarten in het gelijk. Praktisch had deze uitspraak geen consequenties meer omdat sinds 2014 immers geen identiteitskaarten met vingerafdrukken worden verstrekt.

FACTSHEET VINGERAFDRUKKEN REDENEN VOOR / TEGEN

Waarom vingerafdrukken?

- Vingerafdrukken zijn voor vaststellen identiteit betrouwbaarder dan gezichtsopnames: vingerafdrukken zijn meer onderscheidend, gezichten lijken vaker op elkaar.
- Vingerafdrukken spelen belangrijke rol in tegengaan illegale migratie: voor visa worden 10 vingerafdrukken afgenomen en op deze manier worden veel pogingen om met andere identiteit Europa binnen te komen ontdekt.
- Commissie wil aan de grenzen zelfde mogelijkheden tot controle, dus zowel bij id-kaarten als paspoorten vingerafdrukken kunnen uitlezen.
- Op grond van de verordening worden vingerafdrukken alleen op de chip opgeslagen en enkel uitgelezen voor grenspassage.
- Aan de grens wordt ingezet op gezichtsherkenning
- Gezichtsherkenning is sneller dan het verifiëren van een vingerafdruk. Dit komt de doorstroom van passagiers ten goede
- De Kmar wil op den duur overgaan op controle van vingerafdrukken in tweedelijns controle, als er twijfel is over iemands identiteit of de echtheid van het document.
- Bij het niet kunnen verifiëren van de vingerafdrukken vindt altijd nader onderzoek plaats: het betekent dus niet automatisch dat grenspassage onmogelijk is.

Waarom verzet in NL?

- Connotaties met Tweede Wereldoorlog waarbij de bezetter een identiteitskaart met vingerafdrukken verplicht stelde.
- Associatie met crimineel onderzoek. Argumentatie is dan: onschuld tot het tegendeel bewezen is.
- Vrees voor "function creep": dat de voor verificatie en identiteitsvaststelling verzamelde vingerafdrukken worden gebruikt voor andere niet eerder afgesproken doelen, zoals het opsporen van verdachten. Omdat de vingerafdrukken alleen op de chip worden opgeslagen is dit risico gering.
- Burgers ervaren het geven van vingerafdrukken als een grotere inbreuk op hun privacy dan het laten maken van een gezichtsopname.
- In discussie in 2012 speelde twijfel over de uitleesbaarheid en dus de effectiviteit van identiteitsverificatie op basis van vingerafdrukken een rol.

FACTSHEET BRUIKBAARHEID VINGERAFDRUKKEN

Bruikbaarheid vingerafdrukken

- Omdat op dit moment de vingerafdrukken op paspoorten amper worden uitgelezen, is niet heel veel meer bekend over de kwaliteit van de vingerafdrukken en de geschiktheid voor identificatie.
- Problemen zijn er vooral bij ouderen (vingerafdrukken vervagen) en bij mensen die veel schade aan hun vingers hebben of met bepaalde chemicaliën werken. Ook bepaalde medicijnen (vooral bij chemotherapie) beïnvloeden de kwaliteit van vingerafdrukken
- Daarnaast worden problemen soms veroorzaakt omdat bij opname geen duidelijk of volledig beeld van de vinger is gekregen (bv alleen topje of zijkant).
- Zo zijn in 2016 abusievelijk vingerafdrukken "op zijn kop" opgenomen: hierover is de Tweede Kamer destijds geïnformeerd, onbekend is of dat tot problemen bij verificatie leidt,
- Nederland wil nog onderzoeken wat de kwaliteit van vingerafdrukken voor identiteitsverificatie met de uiteindelijk te gebruiken apparatuur is. Dat kan nu relevant zijn, omdat ook de verstreken tijd sinds afname een relevante factor kan zijn
- Onlangs heeft Buitenlandse Zaken bij de aanvraag van documenten bij de ambassade in Luxemburg gedurende 2 maanden standaard gecontroleerd of de vingerafdrukken geverifieerd konden worden. Ook bij de pilot van BZ met een externe dienstverlener voor de aanvraag van paspoorten in Edinburgh worden standaard vingerafdrukken geverifieerd. Hierbij zijn geen bijzondere problemen gebleken, het was in beperkt aantal gevallen niet mogelijk om de vingerafdrukken uit te lezen, vrijwel altijd als gevolg van ouderdom.
- Bij het niet kunnen verifiëren van een match op vingerafdrukken vindt altijd nader onderzoek plaats: het betekent dus niet automatisch dat grenspassage onmogelijk is.

FACTSHEET EDPS Opinion (European Data Protection supervisor)

- Op 10 augustus heeft de EDPS een opinion uitgebracht over de verordening m.b.t. het versterken van identiteitskaarten en andere documenten
- Het EDPS is de European Data Protection supervisor. Voorzitter is Giovanni Buttarelli. Het is een onafhankelijk toezichthouder. Hoofddoel is zorgen dat EU organen het recht op privacy en gegevensbescherming in acht nemen.
- De opinion is door de media als 'kritisch op vingerafdrukken' bestempeld
- Inhoudelijk volgt Nederland dezelfde redenatie als het EDPS:
    - Het EDPS ziet dat de verordening duidelijk het vrij verkeer nastreeft. De veiligheidsaspecten zijn bijzaak.
    - Het EDPS steunt de commissie in de behoefte de veiligheidsstandaarden voor documenten te verhogen
    - Het EDPS stelt dat de gestelde doelen ook bereikt kunnen worden met minder ingrijpende middelen
    - Het EDPS stelt dat de noodzaak voor vingerafdrukken als tweede biometrie boven de gezichtsopname onvoldoende is onderbouwt.
    - Het EDPS stelt dat het op te lossen probleem niet in verhouding staat tot de impact die dit op EU burgers zal hebben. (370 miljoen EU burgers, merken de gevolgen. Potentieel 85% van de EU burgers moet verplicht vingerafdrukken afgeven.
    - Het EDPS stelt dat maatregelen voor het paspoort niet automatisch voor de ID-kaart (moeten) gelden, vanwege de afwijkende juridische status en anders gebruik in de praktijk.
    - Het EDPS stelt dat er onvoldoende waarborgen zijn dat lidstaten geen eigen vingerafdrukkendatabase bouwen in het kader van de verordening.
    - Het EPDS stelt dat de opslag van afbeeldingen van vingerafdrukken goed is voor interoperabiliteit, maar het opslaan van minutae (unieke kenmerken) veiliger is omdat het origineel er niet uit herleid kan worden.
- Er is geen verplichting voor de Commissie of de Raad het advies over te nemen.
- Nederland zal komende raadswerkgroep de commissie om een reactie vragen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris BZK
Van 10.2e

DG Overheidsorganisatie
Ministerie BZK

Contactpersoon
10.2e

10.2e

Datum
6 september 2018

Kenmerk
2018-0000730827

nota

uitlezen vingerafdrukken

Aanleiding/probleemstelling

In het AO biometrie op identiteitskaarten heeft u aangegeven dat:
"*Als daar* (iemands identiteit) *twijfel over is, kan het nu bij een paspoort ook al zo zijn dat er vingerafdrukken worden afgenomen om die vergelijking te doen en om lookalikefraude te voorkomen.*"

Dit is echter niet correct.

Advies/actie

De uitspraak corrigeren in het naderende VAO

Betrokken BZK onderdelen

DIO/identiteit

Toel chting

Vingerafdrukken staan versleuteld op de kaart. Elke lidstaat heeft een certificaat om deze te ontsleutelen. De uitwisseling van deze certificaten zal bilateraal tussen lidstaten geschieden. Het is Europees geregeld dat elke lidstaat middels een externe audit dient aan te tonen vingerafdrukken conform de afspraken te gebruiken. Dat sluit dus uit dat deze gebruikt worden voor bijvoorbeeld strafrechtelijke onderzoeken.
Nederland moet deze audit nog afronden. Deze wordt uitgevoerd door JustID. Het is voor Nederland nog niet mogelijk in te gaan op verzoeken om certificaten uit te wisselen. Wel zijn sommige andere lidstaten bilateraal al in een verder stadium. U heeft de kamer over dit proces op 26 februari 2018 geïnformeerd[1].
Ook voor de reisdocumenten van Nederlanders zelf zijn aan de Kmar nog geen certificaten verstrekt. De certificaten worden verstrekt zodra eerder genoemde audit is afgerond. Ook heeft JenV nooit een formeel verzoek ingediend de certificaten te mogen ontvangen. Hierover zijn door de jaren diverse gesprekken gevoerd.

11.1

[1]KST34620

Datum
6 september 2018

Kenmerk
2018-0000730827

11.1

Communicatie
Niet voorzien.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris van BZK

Van DGOO

Datum
3 oktober 2018

Kenmerk
2018-0000806300

Contactpersoon
[redacted]

Datum
3 oktober 2018

nota

Nota bij Kamerbrief voortgang verordening biometrie op ID-kaarten

Aanleiding/probleemstelling

Met opmerkingen [SM1]: 3/10 [redacted]

U heeft toegezegd de Kamer te informeren voor en na bijeenkomsten van de EU Raadswerkgroep Grenzen (waar de Verordening biometrie op identiteitskaarten behandeld wordt). Bijgaande Kamerbrief dient ter informatie voorafgaand aan de bijeenkomst.

Advies/actie

Instemmen met bijgaande Kamerbrief.

Betrokken BZK onderdelen

DGOO/DI&O, RvIG, PV Brussel

Toelichting

Om een doorbraak te forceren wil de voorzitter niet langer met experts, maar in kleiner verband met vertegenwoordigers van de Permanente Vertegenwoordigingen onderhandelen (onze PV-BZK). DI&O blijft, zoals voor Raadswerkgroepen gewoon is, instructies schrijven en afstemmen om de onderhandelingen te voeden. Doel is elke twee weken te onderhandelen. De eerstvolgende bijeenkomst is 4 oktober.

Vingerafdrukken

Voorafgaand aan de Raadswerkgroep van 16 september heeft de PV informeel andere lidstaten aangesproken en gevraagd de proportionaliteit van vingerafdrukken te heroverwegen. Hierop is weinig nieuwe reactie gekomen. [redacted] . Uit informeel contact blijkt dat er nog een intern debat gaande is dat naar alle waarschijnlijkheid zal uitdraaien op het accepteren van de verplichte vingerafdruk. Het is onwaarschijnlijk dat in dit stadium lidstaten zich nog kritisch zullen uitlaten over de verplichte vingerafdruk. [redacted]

Ter herinnering aan u: de positie van lidstaten in de onderhandeling mogen niet publiek gemaakt worden

Andere voor u relevante zaken die spelen bij deze verordening zijn:

- Sekseregistratie,

Conform het regeerakkoord heeft Nederland voorgesteld de sekseregistratie. optioneel te laten. Dit voorstel is overgenomen door de voorzitter maar heeft afgelopen bijeenkomst ook kritiek gekregen. Diverse landen hebben aangegeven de sekseregistratie noodzakelijk te vinden voor identificatie aan de grens. In de laatste compromistekst is het voorstel echter nog niet geschrapt. De status van het voorstel is daardoor te onduidelijk om aan de Kamer te melden.

- De uitwisseling van certificaten voor het uitlezen van vingerafdrukken.

Voor het uitlezen van vingerafdrukken uit documenten van andere lidstaten zijn certificaten nodig. Deze worden conform eerdere afspraken bilateraal uitgewisseld. In de huidige verordening is het nog onduidelijk of het uitwisselen van deze certificaten anders zal verlopen dan dit bij paspoorten het geval is. Het onderwerp is nog onvoldoende aan de orde geweest. Het is nog te vroeg iets te kunnen melden in de Kamerbrief.

[redacted]

[redacted]

Communicatie
N.v.t.

1. dg OO dgoo alle § 16/11
2. Stass BZK

46962
16/11

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris van BZK

Van DGOO

Datum
13 november 2018

Kenmerk
2018-0000894425

Contactpersoon
[redacted]

Datum
13 november 2018

nota

Nota bij Kamerbrief voortgang verordening biometrie op ID-kaarten

Aanleiding/probleemstelling[SM1]
U hebt de Kamer toegezegd substantiële wijzigingen ten aanzien van de Verordening biometrie op ID-kaarten te melden. Er is nu een Raadsconclusie bereikt en op 14 november heeft Nederland in het Coreper met een stemverklaring aangegeven de compromistekst te accepteren, maar ook duidelijk gemaakt dat Nederland geen voorstander is van het verplicht opnemen van vingerafdrukken. Nu gaan de onderhandelingen de volgende fase in: de triloog tussen de raad, de Commissie en het Europees Parlement.

Advies/actie
Instemmen met de brief.

Betrokken BZK onderdelen
DGOO/DI&O, RvIG, PV Brussel

Toelichting
De Kamer wordt middels bijgevoegde brief geïnformeerd over het bereiken van een Raadsconclusie op dit dossier en de verwoording van de Nederlandse positie in de Coreper. Het gaat niet zozeer om een inhoudelijke verandering als wel om een procedurele mijlpaal. Met het melden van de stemverklaring van Nederland in de Coreper kunt u de Kamer laten zien dat u in Brussel helder en duidelijk het standpunt van Nederland uitdraagt. Dit is belangrijk met het oog op het AO van 5 december, waar de Verordening geagendeerd staat.

De raadsconclusie in het kort is dat lidstaten de inzet steunen om identiteitsfraude te bemoeilijken. Wel is, omdat uitvoering voor diverse lidstaten erg complex is, de implementatietermijn verlengd. Ook is door diverse lidstaten aangedrongen op uitzonderingen om hun staande praktijken te kunnen laten bestaan; zoals specifieke titels op de kaart, de leeftijd waarna kaarten met langere geldigheid kunnen worden afgegeven en de manier hoe aanvraag en uitgifte geregeld worden. De commissie heeft weinig willen afdoen van de kern: Identiteitskaarten moeten ICAO compliant worden mét vingerafdrukken.

NL inbreng/winst en verlies
Nederland heeft zich bij de onderhandelingen kritisch maar constructief opgesteld. Conform het BNC-Fiche is de proportionaliteit van de verplichte vingerafdrukken opgebracht. De lidstaten die kritiek hebben op de vingerafdrukken zijn in de minderheid. Nederland heeft, zoals gewenst door een aantal Kamerleden, een

lobby ingezet voor het optioneel maken van vingerafdrukken op de ID-kaart. Deze lobby heeft weinig vruchten afgeworpen.
Bij de onderhandelingen is wel met succes ingezet op een uitzondering voor de verplichte vermelding van sekse op de identiteitskaart, dit in lijn met het Regeerakkoord waarin aangegeven wordt dat onnodige sekseregistratie moet worden vermeden. Daarnaast zal het uitwisselen van certificaten lopen via de reeds bestaande route voor paspoorten. Ook is ruimte gecreëerd voor het type documenten dat aan mensen met een uitreisverbod gegeven wordt.

[redacted]

Communicatie
Inmiddels heeft het ANP bericht dat er akkoord in Brussel is bereikt. Er is parallel aan deze brief een woordvoeringslijn opgesteld.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Staatssecretaris
Van DGOO

DGOO/DIO
BZK
10.2e [redacted]

Datum
3 april 2019

Kenmerk
2019-0000173727

Bijlage(n)
Brief aan de TK

nota

Uitkomsten triloog verordening biometrie op identiteitskaarten

Aanleiding/probleemstelling

Opmerking [SM1]: 4/4 SM

Deze week stemt het EP over de verordening "biometrie op identiteitskaarten". Ook hebt u in het AO van 21 februari 2019 een brief toegezegd over de uitkomsten van de triloog. Omdat de verordening ook betrekking heeft op vreemdelingendocumenten, worden die documenten ook genoemd in bijgaande concept-brief (de brief wordt daarom parallel ook voor akkoord voorgelegd aan de staatssecretaris van J&V).

Advies/actie

1. U wordt geadviseerd om in te stemmen met de verordening.
2. De bijgevoegde brief aan de TK te ondertekenen en te verzenden.

Betrokken BZK onderdelen

DIO, RvIG, PV Brussel, KIEM, J&V

Toelichting

Het Europees Parlement (EP) zal op 4 april formeel stemmen. Het is de verwachting dat het EP akkoord gaat. Kort daarna (half april) zal de verordening in Coreper als hamerstuk behandeld worden. Het is nu de verwachting dat het in mei in de JBZ-raad zal worden behandeld. De verwachting is dat de verordening als hamerstuk zal worden geagendeerd. Er zal met gekwalificeerde meerderheid worden besloten waardoor niet één lidstaat het besluit kan blokkeren. Eerder hebt u richting de Kamer (AO 21 februari) aangegeven dat u zich kunt vinden in het huidige onderhandelingsresultaat (deel van verslag van AO is als bijlage bijgevoegd).

Hoewel deze verordening aspecten kent waar Nederland kanttekeningen bij plaatst (met name de vingerafdrukken), brengt deze verordening ook veel goeds (kwaliteitseisen, makkelijker te controleren door eenvormigheid). Hiermee zetten we in Europa een goede stap in de strijd tegen identiteitsfraude en grensoverschrijdende misdaad. In het proces hebben wij ook zaken in ons voordeel kunnen beslechten:

a. geen verplichte sekseregistratie op de id-kaart;
b. De uitfaseertermijn is gelijkgesteld aan de geldigheidsduur van de Nederlandse identiteitskaart. Hierdoor behoeven geen nog geldige kaarten vervangen te worden. Dit voorkomt extra kosten.

Naast deze politieke punten zijn ook zaken en bewoordingen voorkomen die de uitvoering bemoeilijkt zouden hebben. Ook hebben we ons ingezet voor specifieke doelgroepen, zoals Nederlanders in het buitenland en mensen die tijdelijk geen vingerafdrukken kunnen afgeven.

Eerder heeft NL met het Raadsmandaat en verplichte vingerafdrukken ingestemd. Dit is gebeurd met het voorlezen van een stemverklaring door onze ambassadeur in de Raad. Deze luidde: "het is een belangrijke verordening, we willen de voortgang niet belemmeren maar zijn kritisch t.a.v. verplichte vingerafdrukken. Nu tegenstemmen zou louter symbolisch zijn en schaadt onze positie in Brussel. → Is dit zo uitgesproken Mag hopen van niet.
Er is onder de lidstaten geen meerderheid voor tegenhouden van deze verordening. Het vasthouden aan de eerder ingezette lijn in de Raad en dus voorstemmen is de beste optie."

In de bijgevoegde conceptbrief aan de Tweede Kamer geeft u procesmatig en inhoudelijk weer wat de resultaten van de triloog zijn geweest. U gaat kort in op de kwesties vingerafdrukken en optionele geslachtsaanduiding en u geeft aan dat NL zal instemmen met dit voorstel.

11.1 [redacted].

Communicatie
Vingerafdrukken en geslachtsregistratie zijn onderwerpen die snel de aandacht trekken van de media. De verordening qua inhoud en uw standpunt daarover zijn al langere tijd bekend bij publiek en media. De stemming in Brussel en de brief aan de TK vormen in die zin geen "nieuws". Het bereiken van het akkoord in de triloog heeft in Nederland niet geleid tot persaandacht. Desalniettemin wordt woordvoering op de hoogte gehouden van de relevante momenten.

10.2e

15145
26/4

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan Stass BZK

Datum
15 april 2019

Kenmerk
2019-0000195165

nota

Aanvullende nota : EU verordening biometrie op identiteitskaarten

Aanleiding/probleemstelling
Naar aanleiding van de nota en Kamerbrief over de uitkomsten van de triloog had u nog enkele vragen

Met opmerkingen [MS1]: 1
9/4 10.2e

Advies/actie
Kennis nemen van de antwoorden + bij akkoord de brief tekenen.

Betrokken BZK onderdelen
DIO/identiteit

Toelichting
U gaf aan dat de brief als een fait compli beschreven wordt en er meer nadruk gelegd dient te worden op wat binnengehaald is.
De brief benoemt nu meer zaken die binnengehaald zijn. Specifiek: optionele sekseregistratie, uitfaseertermijn van 10 jaar en het voorkomen van verdergaande visuele harmonisatie. Er zijn meer dingen binnengehaald, maar deze zijn veelal te triviaal, zoals een jaar ipv 6 maanden voor hen die tijdelijk geen vingerafdruk kunnen afgeven en diverse bewoordingen die de praktijk vereenvoudigen.

U vroeg of de brief ingaat op het uitwisselen van toegang tot vingerafdrukken. Ook vroeg u wie de betrokken partijen zijn voor het uitwisselen
De brief gaat in op het uitwisselen van toegang tot vingerafdrukken. Binnen Nederland zijn RviG, Just-ID, de Kmar Justitie en veiligheid, en de IND betrokken. Met hen wordt regulier in de 'policy authority' gesproken. Deze partijen zijn als betrokkenen aan de brief toegevoegd.

U vroeg of 'tegenstemmen schaadt onze positie in Brussel' letterlijk door u in de Kamer is uitgesproken.
Het citaat van uw woorden in de Kamer eindigde voor deze zin. Dit is dus niet letterlijk door u in de Kamer uitgesproken.

Politieke context
n.v.t.

Communicatie
n.v.t.